

Arbejdsulykker og erhvervssygdomme

Ved en arbejdsbetinget lidelse forstås sædvanligvis sygdomme, fremkaldt eller forværret af påvirkninger i arbejdsmiljøet. Der er tale om et meget bredt begreb, der også omfatter de multifaktorielle sygdomme, hvor andre faktorer også har betydning (f.eks. hjertekarsygdom). Begrebet omfatter også forværring af f.eks. medfødte ryglidelser på grund af arbejdet.

I modsætning hertil er arbejdsskade- og erhvervssygdomsbegreberne defineret i lovgivningen (lov om arbejdsskadesikring).

Arbejdsskadeloven gælder fra 1. januar 2004 for 2 typer af arbejdsskader:

1. Ulykker

En ulykke er en personskade, dvs. en fysisk eller psykisk skade, som er forårsaget af en hændelse eller påvirkning, der er sket pludseligt eller inden for 5 dage.

Arbejdsskadebegreb ”ulykker”, henviser udelukkende til en indtruffen skade og dennes årsag. Anmeldelse om skader kan dermed ikke afvises med den begrundelse, at den skete hændelse måtte være forventelig og pludselige løfteskader er inkluderet i ulykkesbegrebet.

2. Erhvervssygdomme

En erhvervssygdom er en sygdom, der skyldes arbejdet eller arbejdsforholdene. Sygdommen kan komme af påvirkninger gennem kortere eller længere tid, dvs.:

- 1) Sygdomme, som **efter medicinsk dokumentation** er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad, end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten.
- 2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Hvad angår erhvervssygdomme skulle der sikres en større sammenhæng mellem de forskellige typer erhvervssygdommes udbredelse og antallet af anerkendelser inden for de forskellige typer.

Erhvervssygdomsfortegnelse revideres løbende og vil være baseret på den nyeste eksisterende medicinske viden.

Listesygdomme

Med virkning fra 1. januar 2005 er der kommet en ny erhvervssygdomsfortegnelse, som i højere grad end tidligere er baseret på den eksisterende medicinske viden. Det har medført, at overbelastningsskader i bevægeapparatet i højere grad kan anerkendes som erstatningsberettiget sygdom.

Erhvervssygdomme kaldes også listesygdomme og defineres af indholdet i erhvervssygdomslisten, der udgives af Arbejdsskadestyrelsen. Listen indeholder ca. 100 sygdomme, der efter teknisk og medicinsk erfaring og dokumentation med overvejende sandsynlighed skyldes påvirkninger i arbejdet, og som derfor er de eneste, der umiddelbart anerkendes som erstatningsberettigede. Der er i selve listen knyttet særlige krav til en række af sygdommene, primært hvad angår eksponeringsforhold, og for enkelte af sygdommene er der udarbejdet egentlige vejlednin-

ger. Det gælder bl.a. lidelser i armen, vibrationslidelser (hvide fingre og karpaltunnelsyndrom), lænderygglidelser, hørelidelser, asbestlidelser og toksisk encefalopati. I hvert enkelt tilfælde må der ikke være forhold, der taler for at sygdommen skyldes andre faktorer - f.eks. kan kronisk bronchitis anerkendes efter mange års massiv udsættelse for støv, hvis tobaksforbruget har været beskedent. For at tage højde for ny teknisk og medicinsk viden revideres listen ca. hvert andet år.

Formodningsregel

En person, der har pådraget sig en sygdom, som er optaget i fortegnelsen over erhvervssygdomme, har krav på ydelser efter loven, medmindre det anses for overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.

Sygdomme, der ikke er på erhvervssygdomslisten

Hvis en sygdom ikke står på listen kan den ikke umiddelbart anerkendes, og afvises derfor i Arbejdsskadestyrelsen. Det er vigtigt at anmelderen i feltet "diagnose" i anmeldelsen bruger den diagnose der står på listen (f.eks. epicondylitis lateralis i stedet for peritendinitis mm. extensorum antebrachii), hvis der er tale om samme lidelse. I det første tilfælde foretages en videre vurdering, i det andet afvises sygdommen administrativt (af personale, der ikke har en sundhedsfaglig uddannelse). I tilfælde, hvor der ikke er tale om liste-sygdomme, men hvor der er en tydelig sammenhæng, kan Arbejdsskadestyrelsen forelægge den konkrete sygehistorie for erhvervssygdomsudvalget, der har særlig teknisk og medicinsk viden, og som kan anbefale at arbejdsskadestyrelsen anerkender det konkrete tilfælde. Erhvervssygdomsudvalget rådgiver også om udvidelse af E-listen. ++

Bekendtgørelser

Der er en samlet oversigt over Arbejdsskadestyrelsens forskellige bekendtgørelser om bl.a. Erhvervssygdomslisten.

Erhvervssygdomslisten er en bekendtgørelse. Hvilken af de to erhvervssygdomslistes, der skal anvendes i den konkrete sag afhænger af, om sagen er anmeldt før 1.1.2005 eller fra 1.1.2005.

Vejledninger

Der er en samlet oversigt over Arbejdsskadestyrelsens forskellige vejledninger om bl.a. erhvervssygdomme

Arbejdsskadestyrelsens nyeste samlede vejledning om erhvervssygdomme

---

Forfatter: Socialrådgiver Hugo Knudsen/overlæge Ole Carstensen

Dato 17. oktober 2012

Revideres Senest 1. oktober 2015
